

عنوان درس: بوم شناسی عمومی

دانشکده: منابع طبیعی	گروه آموزشی: مهندسی منابع طبیعی - طبیعت	مدرس: وجیهه قربان نیا خیبری
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐	درس پیشنیاز: ندارد
رشته: علوم و مهندسی محیط زیست	مقطع تحصیلی: کارشناسی	سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴
سال تصویب سرفصل در شورای برنامه ریزی وزارت: ۱۳۹۴	تاریخ تأیید طرح درس در گروه: ۱۴۰۳/۱۱/۲۹	

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و کاربردهای علم اکولوژی و تبیین جایگاه آن در رشته های منابع طبیعی

ردیف	رئوس مطالب
۱	مقدمه و تاریخچه اکولوژی، دلایل مطالعه محیط زیست، اهداف بررسی اکولوژی یک موجود زنده
۲	تعاریف اکولوژی (بوم شناسی)، انواع اکولوژی
۳	مطالعه اکولوژی شامل چه مواردی می شود، اهداف اکولوژی، نظریه گایا
۴	سازمان اکولوژی - مفهوم بیوسفر، اکوسیستم، جامعه، جمعیت، ارگانیزم زنده،
۵	طبقه بندی اکوسیستم ها، ساختار اکوسیستم
۶	زیستگاه و مهمترین عوامل تخریب آن
۷	قابلیت تولید اکوسیستم و تولید خالص و ناخالص
۸	طبقه بندی بیوسنوزها (تندرا، تایگا،...)
۹	تأثیر حاشیه ای (اکوتون)، جانشینی (توالی اکولوژیکی)
۱۰	کلیماکس، هومئوستازی، اتوژنیک و آلوژنیک
۱۱	تأثیر عوامل اکولوژیکی بر رشد و پراکنش موجودات زنده، موارد تقسیم بندی مونچسکی
۱۲	زنجیره غذایی و شبکه غذایی - هرم های اکولوژیکی (تعداد، بیومس، انرژی)
۱۳	چرخه های بیوژئوشیمیایی - چرخه آب، چرخه کربن، چرخه فسفر و نیتروژن
۱۴	انرژی و جریان آن، کنش های مشترک جانداران (رقابت، بازدارندگی)
۱۵	آشیان اکولوژیکی، انواع رابطه های ممکن بین گونه ای، میدان اکولوژیک، انواع سازش ها
۱۶	تغییرات اقلیمی و اثرات آن روی اکوسیستم ها، منافع و ارزشهای ذاتی زیستگاه های طبیعی

اردکانی، محمدرضا، ۱۳۸۲، اکولوژی، انتشارات دانشگاه تهران						منبع اصلی درس:
نیشابوری، اصغر، ۱۳۷۶، اکولوژی عمومی انتشارات دانشگاه پیام نور Smith, A.L., Smith, T.M (2001), Ecology and Field Biology, Sixth ed. Peason Publication, N,Y,C						سایر منابع مورد استفاده:
آزمون پایان	پروژه	تمرین‌ها	آزمون میان	آزمون‌های موضوعی	فعالیت کلاسی	نحوه ارزشیابی :
ترم ■	■	□	ترم ■	□	■	
۵۰	۱۰		۳۰		۱۰	سهم تقریبی هر ارزشیابی (%):
						مقررات درس: